

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več	Za amerikance, če jih več
vküp hodi 2 K,	vküp hodi 4 K 20 f,
če samo edne 3 K,	če samo edne 5 K 40 f.

Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.

Dobijo se
v Čerensovcih pri **KLEKL**
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naročnina, glási i dári za Novine. Vsak pa naj podpiše svoje imé, ki kaj novinam naznánja.

Risalska nedela.

„Oveseliteo Düh sveti, koga pošle Oča v mojem imeni, on vas bode včio vsa.“
(Jan. XIV. 26.)

Vse, kaj se na sveti godi, delajo vse tri božanske osebe: Oča, Sin i Düh sveti. Ali ništerno djanje se li pripiše posameznim osebam. Oči stvorjenje, Sini odküplenje i Dühi svetomi posvečenje. Če delovanje božij oseb k ednomi drevi primerimo, te je korén Oča, ki je začetek življenja, Sin je vreh, ki sad rodi — njegovo križno drevo je té vreh, šteri nezmerne sadove milostij rodi — i Düh sveti je steblo, ki vreh i koren vküp drži, ki goni mezgo v drevi, da more živeti i sad roditi v düšah naših, štere so na tom drevi veke!

„Lübezen Boža je razlejana v naših srcah po svetom Dühi, ki nam je dani“ (Rim. V. 5.) pravi sv. pismo. I kda sv. Düh to lübezen v nas vlije, te nas posveti. Kaj je to, da smo posvečeni? To da smo ne več za vsakdenešnji posel. Cerkev, kelih, hostija ali kajkoli se posveti, je več ne vsakdenešnje, nego grata častito poštvovanja vredno. Ravnotak postane düša po sv. Dühi posvečena častita i ne sme se več obrniti za vsakdenešnje reči. Kaj je posvečeno, postane bože — düša zato tüdi. Kaj je posvečeno, more biti čisto, v snažnom mesti ohranjeno, düša zato tüdi, pa ešče bole, jezero bole, ár je živa podoba boža.

„Oprani ste, posvečeni ste, oprošteni ste v imeni G. n. Jezusa Kistuša i Düha našega Boga“ (I. Kor. VI. 11.) — piše sv. Pavel apoštol. Pa kelikokrat se tak posvetimo! Začne se nam posvečevanje že pri krsti. Sam Jezus nam to posvečenje naznanja z rečmi i zednimi je tüdi zapovedava: „Če što ne preroben iz vode i sv. Düha, ne

more iti v Bože kralstvo (Jan. III. 5). Düh sveti nas posvečuje pri firmi, naj mo znali močno se držati Jezusa, on pride z Jezusovoga srca v naše pri prečiščavanji, naj mo znali rasti v lübenosti on se razlijé v našo grešno düšo i jo ščisti pri spovedi i tak pri vsakom svestvi, vsakoj molitvi. Oh kelikokrat smo zato posvečeni, oh kak jako-jako smo dužni zato, naj to posvečeno telo i düšo obdržimo nevraženo! Cérkev smo mi sv. Düha. „Ali ne vete, da so vaše kotrige cerkev sv. Düha, šteri je v vas, šteroga mate od Boga, i da ne ste svoji? (I. Kor. VI. 9.) Cérkev se pa ne sme oskruniti, ognüsiti.

„Če pa što oskruni církev božo, ga Bog bo pogübo, zato ka církev boža je sveta, kaj ste vi“ (I. Kor. III. 17.) pravi sam Bog. Oskruni se pa církev boža, to je naše telo po vsakom grehi, najbole po nečistosti. Poslušajmo samo sv. pisma reči »Küpleni ste za drago ceno. Častite i nosite Boga v svojem teli. Ki se nečistnice drži, edno telo ž njov postane, ki se pa Gospoa drži, je edeh Düh ž njim Varvajte se nečistosti.“ (I. Kor. VI. 16—20.)

„Sam Düh svedoči našoj düši, da smo mi sinovje Boži (Rim. VIII. 16.) Sinovje, hčere Boga smo po sv. Dühi, posvečeni za toga najsvetejšega. Ne ga na sveti tak velike časti, ne tak velikoga posvečevanja, kak je naše düše. Cérkev je samo hiša boža, kelih je posoda njegova, oprava oltarna je samo obleka njegova, mi smo pa deca njegova. Od nébe višiši naslov — oh zakaj te vredno ne cenimo? Se ne vü-pamo z nedostojnostjov se doteknoti bože reči, bože dete, samoga sebé pa v nedostojnost pogroziti se ne stršimo!

Vüsta nam küšnejo blagosloveno svetinjico — svojo pošvečeno düšo, dete bože pa, oskrunijo po nečistom

guči! Čislo ne vü-pamo na gnoj vrči, križ v blato tlačiti, — düšo, dete bože, pa vü-pamo z nečistimi želami napuniti! Doteknoti se ne vü-pamo i tüdi ne smemo svete posode, šteroj se Jezus zdrzáva — pa je tá posoda ne bože dete — mi smo pa, pa naš bližnji je tüdi — pa li kelikokrat oskrunimo sebe ali bližnjega po nečistom dotikanji! Cérkev svetoga Düha smo — čisti moremo biti, če neščemo, da bi nas Bog pogübo. — Ne mislimo si, da so svetniki ne meli nečistoga želenja. Ešče vékše, kak mi. Nego zmagali so je z tistim Dühom, koga mi ne poznamo. Jezusov Düh, Düh sveti je je okrepo, po njega so si hodili pred tabernakel, k Dev. Mariji, k sv. Jožefi itd. To je i naša dužnost. Prosimo zato Jezusa, naj nas obogáti z svojim Dühom, prosimo ga posebno pri sv. préčiščavanji. Po prošnji vse dobimo — brezi njé nikaj. Osmína risalska je zato, naj si sprosimo stanovitnost v svetom življenji po tistom Dühi, ki nas je na to življenje posveto.

Krščanski navuk.

Zakaj se ne odpüsti greh tečas tolvaji, dokeč ne povrne vkrádjeno blago? Zato ka je tečas zmérom tát, tolvaj, dokeč ne povrne, kak štéč se joče i pokori za greh. Od toga pa pravi sv. pismo „Niti tátje, niti roparje ne zado-bijo nebeskoga kralstva“ (I. Kor. VI. 10.)

Dom i svet.

Proti slobodnozidarskim učitelom, ki bi radi krščanski navuk iz šol spravili, je v Budapešti sijajno nastopila katoličanska lüdstvo-zaveza (kath. népszövetség) i je velikanski zbon držala

na dva kraja na šterima so jezera no jezera bi li nazoči — vnogi so pa ne mesta v dvoranah dobili. V lepih, dokazljivih govorah je bilo dognano, da je vogrsko krščanstvo ohranilo-svojo vero da proti domovini dela, ki proti veridela. Genlivo je bilo čuti iz vŭst Huszár Károl-a poslanika državne zbornice (országgyűlés) ki je lŭdstva stranke kot-riga, reči „Ščejo bethlehemska decomorstvo ponoviti ali zdaj ne telo nego dŭšo ščejo moriti.“ Nazoče lŭdstvo je pa na to navdŭšeno kričalo *ne pŭstimo se!*

Svecki gospod je Huszár ki je sam tŭdi vučitel bio tem lepše zato donijo njegove reči spodobne k rečam katoličanskih dŭhovnikov, predgarov. Pravi naime: „Deci Boga vkrasti, detečo dŭšo porobiti, je v nébo kričéči greh. Kristuš ma pravico do decé i deca ma pravico do Kristuša! Sam Zveličitel jo pravo „Pŭstite male k meni priti!“ V naših cerkvah nájblíže pri oltári je njuvo mesto. Níeden vučitel nema pravice deco dolspraviti z poti h Kristuši pelajoče. Odrešenik je to tŭdi pravo. „Ki edno takše dete sprejme v mojem iméni, Mené sprejme“ . . . „Mi katoličanski starijše ne zahtevamo samo to naj se verski navuk ne zbriše, nego ešče to silimo, naj se navuk še bole vči“ . . . „Krščanski rodítelje! Stopimo vkŭp i bránimo do svojega zadnjega zdihaja versko šolo i krščansko zgojo. Krščanski očevje Krščanske matere! Ne pŭstite svoje decé med vihér svetá brez svetlosti vere, brez krščanskih jákostih vodil brez bo-žih zapoved i brez milošč svestv. Nema svet bol pomilovánja vrednoga stvo-

rjenja, kak dete štero ne more vervati i moliti! Ne ga strašnejše misli kak edna oseba pri grobi svojih starišov, štera ne ve vervati v vstanenje v sevidenje v božo pravičnost i v večni žitek. Ne pŭstite Bogá z vaših šol vŭvrči, ne pŭstite iz src vaše dece; krščanska šola je zibel krščanskoga vogrskoga.“ Od toga i drŭgih govorov navdŭšena gospoda krščanska je z prostim lŭdstvom vréd z tém nakanenjom šla na svoj dom z tidva shoda da bo krepko branila krščansko vzgojo svoje dece v solah. —

Zbor v velikáskoj hiši v Budapešti je od stráni naših višesnjih pastérov brano pravico krščanske vere. Zahtevao je naime primáš Dr. Csernoch, naj se autonomija, (to je da bi se samostalno ravnanje krščanskih dugovanj, kak imenŭvanje pŭšpekov i t. d. krščanskij drŭžbi dalo do rok i naj ne bi visilo od ministra) čem hitrej spela, naj se na dvoje novo vseucelišče katoličanski profesorje tŭdi imenŭjejo.

Nemir v Albaniji. Mohamedanci so ščeli krala napasti i odtirati. Esad paša je znao zato, zato ga je dao kral vloviti i pregnati za vselej iz Albanije. Z drŭge strani se pa pá glási, da se je kral bojao za svojo čast i zato je Esada, koga je lŭdstvo od njega bole častilo dao odegnati. Esad je na Talijansko pobegno. Puntarje se zdaj mirijo po kraleskoj vojski. Jako-jáko nevarno gleda vŭ celo delo, kda se že sami podložniki proti svojim králi postávjajo. Bolše bi bilo ostati za Wied vojvodo, kak postati Viljem král.

Angleške sufragette — so páli v bitji bilé—pred kraleskov palačov z redári šteri so je ne v njo pŭstili. Seta-lišče kralesko so zato vužgale, redare z iglámi zosmicale i zeleni prah njim v oči metale, naj oslepnejo pa li kričale „*volilno pravico dajte ženskam*“. — Dobile so pa z bikovnicov po hrbti.

Sprejem pŭšpeka v Beltincih.

24-ga v nedelo se je té vršo med lepov slovesnostjov i nešetim narodom. Pri Lipovcih je slavalok bio narejen i od tod do cérkvi same zastave i lepотиje po celoj cesti do grada i cerkve. Ne trebe praviti, da je lŭdstvo celo cesto zaleglo. Keliko je samo drŭgovernikov ešče iz sosedstva bilo nazoči! Pri Grdi je svecka oblast pozdravila višjega pastéra i njemi po ednoj deklički lepi rožni šopek ponŭdila, pri cerkvi pa dŭhovščina. Krasno je bilo viditi 92 v belo oblečenih devic do tál ségajočim šlarom, štere so nune k sprejemi pripravile. Vcerkvi se je vršo obred navadno. Govor je držao Dr. Rogač Franc, tajnik. Višesnji pastér so po cerkvenoj pobožnosti sprejeli pozdrave i oklonitve od svecke i cerkvene strani. Na drŭgi i tretji den so pa firmo delili više dvejezeram.

Odgovor na pismo ednoga evangeličanca.

Drági prijáteo! Z odgovorom, da zakaj mi katoličanci rimpápo za svetoga očo zovémo, ste mislim zadovolni. To je skázanje našega najvékšega poštenja do tistoga noža, ki najšve-tejšo i najvekšo oblást nosi na zemli. To je dužnost naša. I vi toga oblastnika za najvekšega grešnika držite — „Ka je rimpapa vekši grešnik od drŭgi“ — to vi samo tak smete trditi, če znáte vseh lŭdij i njegove grehe tŭdi. Jaz samo te lahko trdim, da je tá reč vekša od ove, če jihve vkŭpmerim, Vi tŭdi morete prle grehe celoga svetá vkŭpzmeriti z pápovimi grehi i potom samo tak more obstati vaša trditev, če se zaistino vsi lŭdjé ménjše grehe činili kak papa. To pa jeli ne morete včiniti? — Če bi što od vas gučao, ki vas je niti ešče vido ne, da ste vi od njega vekši grešnik — se ne bi zagrešo on proti vam? Pa kak ešče. Tak ste se i vi strašno proti rimpápi, koga ste nikdár ne vidili. Blíznjega soditi je greh pred Bogom, pa ešče veliki. Kda se brez zroka istinskoga to godi. Kda na Boži sod pridete z svojimi grehi, bote že vidili, što je meo vekše, vi, ali

Podgorska Ánica.

— Mati, — právila je veselo Ánica — vŭni je lepo vreme, sunce toplo sija, jeli, da slobodno malo vŭidem. Tam na stolici podstárov jablanov, tam bom sedela malo ino poslušala, kak ftičice spevlejo. Mati ti mi dopŭstiš to, jaz znám — ino se proséč zglédnola na mater s svojimi velikimi očmi.

— Slabo si mi ešče dete, ostani šče notri — jo prosila mati, ali Ánica je dale zadevala:

— Morem vŭiditi, tam vŭni ozdravim! Čisti zrák, dišáva cvetlic i pesem ftičkov me scela ozdrávi! Oh jas znám, da me czdrávi!

Tak lŭbлено je prosila, ka si je mati ne znála kaj ino jo vŭpŭstila. Sába jo sprevodila pod jablan, ár Ánica šče ne mela telko moči, ka bi sába šla. Pod jablanov si doli sela na klop. Dobro njoj djálo počivati, ár v prsah jo je že dŭšilo od gibanja. Sunce je toplo sijalo in trakovje so se veselo igrali na bledom lici Ánice. Doli je zatísnila oči ino tak poslušala toploto sunca.

Mati jo je povgrla. Sama je bi'a, samo ftičice so spevale veselo pa skakale ober njé najbláni. Tihi pomladni vetrič je pa stroso lepo cvetje jablani ino pokrívao ž njim Ánico. Na sŭho roko, na lica, na glavo je njoj kapalo, ali ona se li ne genola. Méрно je sedela s zapretimi očmi, samo ténke, brezkvrne nozdre so-

njoj zatrepetale zmes—zmes i prsi se zdigavale kak je naduzi vlekla vsébe zrák pa omamlivo dišavo sprotolešnjih rastlin, kak či bi se ešče ednok, pa zadnjikrát napuniti ščela z življenjom. Cvetje je pa kapalo, či duže bole gosto, tak ka je deklica pomali vsa osipana bila ž njim ino vlasovje razpleteni kak či bi z džŭndžom bili prepleteni. Samo enomerno zdigavanje prisih je kazalo, da je vnjoj ešče življenje, ova-či bi človek mislo, ka je mrtva, tak méрно je sedela. Ednok njoj samo na licah mála rdečkasta krpica nastánola na dvakraja, kak dve lepivi roži.

Ftički so šče zmerom spevali. — Ednok je samo močnejše zapihno veter ino gosto stroso doli cvetje. Ánica si je močno zdejhno-la, kak či bi se njoj v prsah kaj vtrgnolo i potom znova tiho ostála. V tom hipci sta njoj dvá listeka cvetjá spadnola na zaprete oči — Vetrič je dale zleto, na jablani so pa vse ftičice zamuknole, samo eden slaviček je spevao tužno, milo pesem, kak či bi se njemi srce ščelo razpočiti.

Tam so našli Ánico mrtvo s cvetjom osipano, s sladko smehéčem se licom, z veneom ná glávi v férmanskoj opravi.

(Konec.)

Mírosláv.

Kristušov namestnik, tečas pa mučajte od toga. Pišete ka „šteri se v grehi narodi, ne more svéti biti.“ No, no! To znamkar sami ne verjete. Što pa te pride v nébo, Ne vete, ka vam svéto pismo veli, da v nébo samo nevtevene, svéte dūše pridejo, i rávno to svéto pismo vas vč, da se vsaki človek v grehi narodi. Če pa ne nemore v grehi rojeni svéti postáti, kak se pa te zveliča? Ne poznate vi Kristušove zapovedi, štera veli „*Polni svéti bodite*“? Zakaj je pa te Kristuš trpo, če ne zato ka, bi se posvétili? Te vi lahko dovolite, ka bi se k vašemi lepo prestretomi stoli gnoj správlao? Se vi lahko v vnúče brišete? Dobromi Bogi zato túdi dopústite, da si on k svojemi stoli nebeskomi sme samo svéte, čiste dūše pozvati. Takše pa grátajo grešne dūše po tistoj milosči, štero je Kristuš spravo i štera posvečuje vsakoga, rimpápo tak, kak slednjo kodiškinjo, naj jo dūša samo more zadobiti. Ne bozabite, — naj jo more samo zadobiti. Ne more je pa zvūn katoličanske matere cerkvi, štere glavár je rimpápa. Samo tú se dobi, milošča zato ka je samo tú Kristuš po svojem namestniki doma. (Konec.)

Firma na Tišini.

16-ga ob petih je privrelo čeravno je slabo vremen bilo, brez računa naroda k sprejemi višesnjega pastira Grofa. Mikes Ivana ki so prišli od Sobote z motorom z tajnikom Dr. Rogač Francem, tišinskim rojakom. Dúhovčina je pri cerkvenih vratah čakala na púšpeka ki so blagoslov deleč prihajali v krasno okinčano cérkev, kje so se navadne molitve opravile, se dao blagoslov z Najsvetejšem. Dr. Rogač Franc so pa v imeni púšpekovem, ki ne vejo slovenski, govorili od zrokov, za volo šterih so oni med tišinske farnike prišli. Med govorom se je govornik túdi toplo spomeno z 25-letnoga delovanja pokojnoga častnoga kanonika, Dr. Ivanoci Franca, ki so to faro v vsakom poglédi na dozdej ne poznano visino podignoli.

Na drúgi dén, da je deževalo se je firmanje v cerkvi vršilo. Sprejelo je svestvo potrdjenja više 800 oseb. Med firmanjem je lúdstvo spevalo i molilo pobožno.

Po kočanoj firmi je obiskana verska šola i cerkev. obed je bio pri g. plebanoši, pri šterom so púšpek pohvalili svojega tajnika rojaka tišinskoga. Genliv je bio té den dogodek, kda so púšpek pohodili svojega tajnika mater staro

prosto kmečko žensko. Ne trebe praviti, da so občine napunjene bile z slavoloki, šterih napisi so kázali vdanost slovenskoga dúdstva do svojega višjega pastira.

Glási.

Žalostno novico smo zvedili. V enoj dolenskoj občini samo v enoj trgovini se na den 20 litrov žganice zmeri. Moj Bog, koliko dúševni i telovni moči se stem pokvari! Pa more z žganicov prepojeno lúdstvo za kaj pripravno biti? Žganicopivci so sméti človeče družbe. Ti kvarijo vse, kaj je lepoga i krepostnoga. Ta pijanost je strašna, je divja, je živalska i najnepoštenjša. Težákom vino, jabočino, pivo — žganice pa nikdár. Voda pa nikomi ne škodi. Tá je nájzdravejša.

Nesreča. Čerensovski kovač Djúrek Ivan je v Chicagi nesrečno obhodo. Konj njemi je roko potro.

Novi posvet viktorinski (9 lampašov) je vpelani v lepo čerensovsko cérkev. Cena lampašov je približno 700 koron. Račun pride v listi od njih.

Mačeči čemerje. V Trnji bi skoro nesrečno obhodila pokojnoga čerensovskoga školnika Monda Ferenca dovica. Z kúsov je pohodila naime v imenúvanj občini vučitelico, štere mačka je ravno mlade mela. Kak je mačka kúso zaglednola, se je tak po mačečem v njo vdárla. Gospa, naj kúso obráni, jo vkrilo vzeme. Ali to je mački vse edno bilo. Na gospo skoči zdaj i z njihovoga hrbta púšča tácje strláje na kúso. Tak kúso, kak gospo je vse skrivavila. Če kúse ne bi gospa dopústila, bi njim znala obraz razpraskati. Komaj so te mačko iz hiše spravili.

Povrnjenje. Makovec Anton, 21 let star mladéneec iz Tropovec, se je na Tišini iz luteranske vere nazáj povrno v katoličansko.

V Gráci se je pa Bunderla Agneš povrnola pri lazaristih.

Nakanjeno povrnjenje. Z Gráca nam glasijo, da se tam edna cela družina luteranska iz našega kraja pripravlja na ostop v Katoličansko matercérkev.

Sobočki nadsodnik (főbiró) je Horváth Pavel, sin sobočkoga, Fiškališa spodobnoga iména. Želimo njemi veliki boži blagoslov za ravnanje toga obširnoga slovenskoga okraja, i mnogo veseli, zadovolnih let.

Letéči vlák. Bachelet merar je v Londoni najšeo gori priliko po šteroj bo železnica od edne poštáje do drúge letala i šinj se samo po nikšoj kvaki

držala. Magnet železo bo naime jo vleklo od edne do drúge. Na ednom málom vláki se je že lúšno pelalo na té náčin edno dete.

Szombathely-ski mestni župan je Kiskos Števan. Prostožidarje so zmágali.

Plot so podirali. Z Lipovec smo dobili edno jako kratko poročilo, stero nam pravi, ka de več liposkih možakov moglo iti pred sodnijo, zato ka so prej hodili ednomi kmeti plot podirati. Kak se je to zgodilo, pa zakoj volo, to nam poročilo ne pove. Mislimo si pa, ka so tej možacije bržčas zato hodili plot podirati, ka bi radi bili, či je nebi phala trešlika. Vervali so najmre, ka či što na sprotoletje, gda obprvim grmi plot trosi, ka te tistoga telko let nede phala trešlika, kelko količov stroši. No, tem možakom se je pa zgodila ta nesreča, ka se je plot podro, pa do se zdaj mogli zavolo toga pred sodnijov zagovarjati. Nevemo, kakše bo izidev te pravde, radi bi pa znali, či do tej možacije túdi kleti, gda oprovim zgrmi, meli kuražo drúgomi iti plote trosit pa podirati.

Gledališče. Majuša 14-ga je bila igrana v veržejskom Marijanišči v nemškem jeziki edna lepa, rimska dramatična igra v petih djanjah. Igra je bila vzéta iz časa vladanja pogansko rimskoga casara Maksimiljana. Igralo je 26 oseb. Na najvejšo zadovolnost v zadosta velikom številu zbrane gospode se je igra prav dobro posrečila.

Štelinga v Lendavi bo junija 2, 3, 4, 5 i 6-ga. Ostro bo kaznovan, ki se ne zglási.

Novi sodnijski okraj bi radi v sobočkom napravili z središčem: Gornja Lendava. Shod bo doržni za volo té reči v krátkom tú.

Smekno je Star Vince v Legradi v novo otvorenoj krčmi Lovretič Janoša, šteri je včasi mro. Za volo vina sta se svadila.

Štrigovskoga kaplana Možar Stefana je kanižki sodniški stolec oprosto od tožbe, štero je proti njemi podigno Jug Štefan krčmár zato, da je lúdih kárao od krčme vkraj. Sodniški stolec je naime izjávo, da je kaplan meo pravico krčmára pokárati. Tak je kaplan ne dužen 20 K. plačati, na koj ga je čakovska sodnija obsodila,

Sedem sinov vojakov. Redko se pripeti, ka bi šteri oča mogeo dati krali sedem vojakov. Zdaj se je to pripetilo. Kovači, Ivani Engelmani, ki stanúje v Kranji, so te dneve pri vojaškem nabori potrdili za vojaka sedmoga sinú, Avgušтина Engelmana.

Firma se je vršila preminoli teden v naj lepšem redi v nedelo pri Nedeli, v ponedlek i v tork v Beltincih, v sredo v Martjancih, končno v četrtek pri Sv. Sebeštjani. Od [tod so se milostiven pūšpek pāli na svoj dom odpelali.

Najštarejši katoličanski pūšpek. Katoličanska cerkev ma zdaj vsevkūp 1650 pūšpekov. Najštarejši med njimi je pūšpek Henri Monier v Lidi na Francoskom, star je 95 let. Lansko leto je obhajao 70 letnico kak dūhovnik. Za pūšpeka je bio posvečeni pred 42 leti. Najmlajši katoličanski pūšpek je pa salezijanec Franc Koreira Akvino, ki je star komaj 29 let.

Velki družinski blagoslov. Z taljanskoga mesta Palerma poročajo, ka je tam na kliniki porodila Roza Salemi, zidarova žena, naednok petéro decé, šteri so ešče dozday vsi živi pa zdravi. Ta ženska je že prle porodila šestero dece, med njimi dvoje dvojčkov. Njeno stanje je povolno pa se veseli obilnomi božemi blagoslovi.

Mož — s 16 ženami. V mesti Vort v Ameriki žive farmer Arnold, šteri se je oženo že šestnajsetkrat, kak se je to pokazalo pred sodiščem, pred šterim ga je nej davno tožilo osem njegovih žen za ločitev zakona zavolo nezvestostih. Sodišče je sklenolo, naj zdravniki preiščejo, či je farmer Arnold pri zdravoj pameti, zato ka šestnajsetkrat se oženiti je za pametnoga človeka že zaistino preveč.

Dobre glave majo. V Gradci se je edna družba pelala v treh motoraj k restauraciji Sandvirt. Naednok se je pa samo zadeo eden motor v žezezen plot poleg ceste, ga je podro pa spadno v globočino 80 meterov. Pri tom spadaji se je motor petkrat prevrno, pa so se vsi na veliko čūdo samo jako malo ranili, tak ka so lahko včasidale šli.

Drage belice. V Nev-Jorki stane edno jajce 22 filerov. Amerikanski kmet dobi za jajce samo 6 filerov, vse ovo pa dobijo prekūpci. V hladilnicaj majo shranjenih 22 milijonov ducatov belic, pe jih neščejo dati na trg, samo zato, nej, ka bi bole dragša bila. Sirmacije kmetje je pa tržijo za male peneze.

Nesrečna smrt cele družine. V Bileniki pri Zagrebi se je preminoči tleden zadūšila cela družina Jožefa Matuno. Njegova žena je bila pralja, pa je prala za zagrebečke meščane. Ponoči se je perilo na ognjišči kūhalo. Po nesreči so se vužgala lesena brvna, pa se je v dini, šteri je nastao, zadūšila cela družina: 47 letni Jožef Matun, njegova žena Ana, 13 leten sin

Jakop pa 7 letna hči Jelica. Da je zajtra nikoga nej bilo z hiže, zato so sosedje šli gledat pa so našli celo družino mrtvo.

Napio se je, pa je mro. Jožef Vidmar, drvar iz Selc, je šo v log po drva. Na poti njemi je postālo slabo pa je mro. Vidmar je ravno eden den prle prišeo domo z bolnišnice, gde so ga opererali na črevi. Proti prepovedi zdravnika je pa pio po staroj navadi pali dosta žganice pa ga je to zdaj spravilo v grob.

Dāri na mālopolansko kapelo. Horvāt Treza 1 k, Draškovič Ana 40 f, Hozjān Treza 20 f, Horvāt Kata 1 k, Žakóc Kata 60 f, Žakóc Ana 60 f, Prša Ana 20 f, Horvāt Ana 2 k, Balažek Ana 40 f, Balažek Verona 40 f, Balažek Maria 20 f, Gerič Julia 20 f, Hozjān Verona 30 f, Mertūk Orša 20 f, Mertūk Verona 10 f, Režonja Kata 20 f, Režonja Maria 10 f, Gomboša Treza 60 f, Gomboša Ana 40 f, Gomboša Verona 40 f, Zver Bāra 80 f, Magdič Kata 20 f, Magdič Verona 20 f, Hozjan Julia 40 f.

Gospodārstvo.

Kak se naj branimo proti slinovki?

Slinovka napravi gospodari vnogo kvāra, zato ka njemi nešterna živinčeta spoginejo, druga pa postanejo tak slaba, ka jih duže časa nemre rabiti za delo. Zatoga volo pa moremo vse včiniti, naj se te beteg ne de razširjavao, ka nam oyači na dugi čas zaprejo senje pa poti, ka ne bomo smeli z živinov vō z svoje vesi itd.

Paziti more zato vsaki gospodar ka, njegova živina ne dobi slinovke. Či pa zapazi, ka jo je štero živinče naselo, more to včasiznaznani poglavarstvi.

Poglavarstvo bo potom skrbelo, ka se postavne odredbe vpelajo pa zdržijo, naj se omeji te nevaren beteg. Šteri gospodar se ravna po teh navodilaj, včini velki hasek ne samo sebi, liki celoj občini, zato ka s tem občna vnoge gospodare pred škodov, štero bi njim znala slinovka napraviti.

Mleko betežnih živali odavati je po postavi prepovedano, zato ka se s tem mlekom — kak smo že zgoraj povedali — tūdi širi slinovka. Smemo pa to mleko skūhati pa je svinjam spolagati, ali pa žnjega kisilak delati pa ga kūretini davati.

Kak naj vračimo slinovko?

Na slinovki betežno živinče more spreglednoti zobston vogr. kr. živinozdravnik pa dati navodila, kak se more vračiti. Gospodar včini zato dobro, či po navodilaj živinozdravnika vrači svojo živino.

Či bi pa znabiti pozabo ta navodila, potom se naj ravna po etih:

Pri betežnoj živini skrbi vsigdar za najvejšo snago. Nastilajmo njim večkrat z mekhov sūhov nasteljov. Gnoja ne pūščajmo pod njimi, pa pazimo, ka živinče ne de stalo z betežnov nogov v gnojšnici.

Slinovka na nogaj hitrej premine, či jo vračimo z modrim ali pa z zelenim galicom.

To vrastvo pa tak napravimo, ka v ednom litri vode raztopimo 5 dekagramov modroga ali pa zelenoga galica. Z tov vodov vsaki den 2—3 krat spoškropimo betežne šparkle.

Ešče hitrej odpravimo slinovko, či rane, gda smo je že spoškropili, posiplemo s prahom šteroga smo napravili z bolelne pa z lesenoga vogelja.

Rane na gobeih pa vračimo tak, ka raztopimo 4 dekagrame zelenoga galien v ednom litri čiste vode. Polovino te vode vlejmo živinceti v gobec zajtra, polovino pa večer. To delajmo tri dni zandrūgim. Telcom denimo samo dva dekagrama zelenoga galica na liter vode. Či bomo betežna živinčeta na te način vračili, nam hitro ozdravijo pa se ne shūjšajo jako.

Či je vūme betežno, je operimo v mlačnoj vodi pa je potom namažimo z čistov mastjov.

Za hrano pa davajmo betežnoj živini mehko seno, otavo, travo pa pomije ali ščavo.

Pošta

Gomboc Ivan S. Betlehem. Po Seršēn Matjaši poslanih 5 K. za podporē novin sem dobo. Bog lepo plati.

Horvat Št. Steelton. Žena je prinesla 24 K. 50 fil. Bog plati.

Kozār Auton. Svetahovci. Hvala na dobrom želenji. Samo do novoga leta jemli predplatnino.

L. I. Kot. Hvala na dari. Srčen pozdrav.

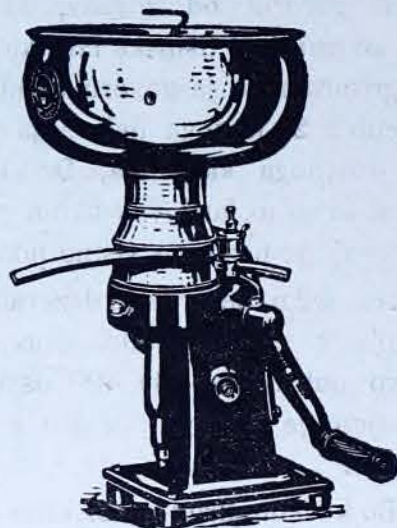
Nem. Jožef. Tešanovci. Hvala na molitvah v Lourdesi za méne oprāvlenih.

Orehovec Štef. Riitkarovci. Peneze za novine sem dobo febr 4-ga.

Korošec Jūrij. Riitkarovci. Zdaj sem na krūh šv. Antona nikaj ne dobo. Na samostan 4 K. tūdi nej. Knigo sv. Alojzija dobite, kak je naznanjeno bilo: Tiskarna sv. Cirila — Marburg. Štajer.

To je tisti stroj

(mašin), z šterim si lahko dosta penez sprāvi ešče tisti kmet, ki samo 2—3 kravi mā.

Presvetitve dā

Alfa-Separator R.T.

Budapest, VI., Lomb-utca 11.